Мөнхийн бат найрамдал

Ах дүүгийн өгөөмөр тусламжийн илрэл

Ах дүүгийн найрамдалт ЗХУ, манай улсын улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 4 дүгээр таван жилийн төлөвлөгөөг амжилттай биелүүлэхэд зүйл бүрийн тусламж үзүүлсээр байна.

ЗХУ-аас манай улсад олон зуун сая рублийн удаан хугацааны зээллэг болон эргэлтгүй тусламж үзүүлж, түүнээс аж үйлдвэр барилгын үйлдвэрийн газрууд барьж байгуулах, ХАА, орон сууцны барилга зэрэг манай улс ардын аж ахуйг хөгжүүлэхэд асар их анхаарч байна. Үүний нэг тод илрэл нь тус аймгийн Заамар сум—нэгдлийг 1966—1968 онуудад тохижуулан үлгэр жишээ нэгдэл болгохоор ЗХУ—ын барилгын мэргэжилтэн инженер техникчдийн бүтээн байгуулж байгаа их хөдөлмөр зүй ёсоор орох юм.

1966—68 онд Заамар сумын төвд 60 айлын тохилог орон сууц 350 сурагчдын дунд сургуулийн хичээлийн байр,60 хүүхдийн суух дотуур байр,өдөрт 1000 кг талх гаргах талхны газар, 20 машины гарааш, трактор,машины агуулах засварын газар цахилгаан станц, клуб, дэлгүүр, гуанзны барилгыг шинээр барих ба эд цөм уурын халаагуууртай болох юмаа.

Мөн ясли, цэцэрлэг, хүн эмнэлэг, контор, зочид буудалд их засварыг хийх ба ногоо, сүү,махны зоорины барилгыг барьж, сумын төвийн төв талбайг цэцэрлэгжүүлэх ба зам засах ажил хийгдэх бөгөөд энэ хугацаанд нэг бригадын төвийг тохижуулах юм байна.

Энэ нь улаан булан, халуун ус, хүн малын эмнэлэг, 20 айлын орон сууц, үрийн ба бордооны олон төрлийн склад барих юм байна.

Хөдөөд 88 худаг шинээр ухах ба үүний 5 нь механикжсан 83 нь татуурагт худаг байх юм байна. Мөн малын боловсон хашаа 60-ыг барихаас бод ба бог малынх байх ба ЗХУ—ын одоогийн ХАА-д ашиглагдаж байгаа тохилог хашаа байх юмаа.

Дээрх барилгыг барихад хэрэглэгдэх бүх материалыг зөвлөлтийн хөрөнгө мөнгө, хүчээр баригдах бөгөөд одоо энэ ажлыг хийж эхлээд асар удаагүй боловч сумын төвд 20 айлын орон сууцны тохилог сайхан барилга бариад байгаа ба сумын контор зочид буудал, гуанзны барилгуудыг засч энэ хугацаанд өөртөө, контор, улаан булан, мужааны ба цахилгааны байр, агуулах зуурмагийн газрыг ашиглалтанд оруулсан байна.

Мөн төллөх 800 хонины дулаан байрыг барьж дахин нэг ийм хашааг ашиглалтанд ойрын хугацаанд оруулах гэж байна.

Үүнээс гадна өөрсдийн өвөл суух байруудаа уурын халаагуур тавих зэрэг барилгын өвлийн бэлтгэлийг сайтар хийж байна. Ах дүүгийн өгөөмөр сэтгэлт Зөвлөлт ах дүү нөхдийнхөө сэтгэл харамгүй барьж бүтээн байгуулж байгаа их хөдөлмөрт амжилт хүсье.

Н. Мөнхөө

Машин техник тоног төхөөрөмжийг бүрэн тоолъё

МАХН—ын програмыг хэрэгжүүлж, 15 дугаар их хурлын шийдвэрийг биелүүлэхэд үйлдвэр аж ахуйн байгууллагууд эзэмшиж байгаа үйлдвэрлэлийн машин, техник тоног төхөөрөмжөө дүүрэн ашиглах явдал чухал ач холбогдолтой билээ.

Орчин үеийн өндөр бүтээлт техник, машин тоног төхөөрөмжийн ашиглалтыг сайжруулах нь улс ардын аж ахуйн салбарт бүтээгдэхүүний хэмжээг нэмэгдүүлэн, чанарыг сайжруулж, өөрийн өртгийг бууруулан, хөдөлмөрийн бүтээлийг өндөржүүлэх эдийн засгийн чухал хөшүүрэг мөн.

Тоног төхөөрөмжийн ашиглалтыг сайжруулах нь зөвхөн бүтээгдэхүүний хэмжээг нэмэгдүүлээд зогсохгүй, ажиллах хүчний нөөцийг нэмэгдүүлж, хөдөлмөрийг хөнгөвчилдөгөөрөө онцгой ач холбогдолтой байдаг.

Саяхан БНМАУ—ын Сайд нарын Зөвлөлийн тогтоол гарч, 1966 оны 11 дүгээр сарын 1-нээс машин, техник, тоног төхөөрөмжийн тооллогыг нэгэн зэрэг явуулах шийдвэр гаргасан байна. Нийтлэг чанартай тоног төхөөрөмжийг үйлдвэр аж ахуйн болон төсөвт байгууллагад нэгэн адил тоолж бүртгэх бөгөөд технилогийн тоног төхөөрөмжийг уг тоног төхөөрөмжийг голлон ашиглаж үйлдвэрлэлээ явуулдаг аж ахуйн салбаруудад тоолж бүртгэнэ.

Машин, техник, тоног төхөөрөмжийн тооллого нь үндсэн фондын бүрэн тооллого, дахин үнэлэх бэлтгэл ажлын хэсэг нь учир тсологдох тоног төхөөрөмж нэг бүрийг ня-бо бүртгэлийн дэлгэрэнгүй картад зааврын ёсоор бүрэн бүртгэсэн байх хэрэгтэй.

Тоног төхөөрөмжийг засаж сэлбэн үзлэг, тооллогод бэлэн болгох нь улс, олон нийт аж ахуйн байгууллагын гүйцэтгэх бас нэг чухал зорилт болж байна. Эдгээр бэлтгэлийг хангасны үндсэн дээр машин техник, тоног төхөөрөмжийн тооллогыг тогтоол, зааврын дагуу явуулахад улс, олон нийт, аж ахуйн байгууллагын удирдлага, бүртгэлийн бүх ажилтан, инженер техникчдийн хойшлуулшгүй үүрэг мөн.

Аймгийн Статистикийн товчооны дарга

Ө. Хаянхярваа

Нэгдлийн эдийн засагч нарын үүрэг

ХАА—н нэгдлүүд эдийн засаг, аж ахуйн хувьд улам бэхжиж нэгдлийн үйлдвэр. үйлчилгээний хүрээ жилээс жилд өсөн өргөжиж социалист хамтын том аж үйлдвэр болон хөгжиж байна.

Энэ нь нэгдэлд бүртгэл тооцоо, төлөвлөлтийн ажлыг улам нарийн боловсронгуй болгож, хөгжлийг нь эрчимжүүлэхийг шаардаж байна. Манай нам засгаас ХАА-н нэгдэлд бүртгэл, тооцоо сайнаар нэвтрүүлэх, нэгдлийн үйлдвэрлэлийг төлөвлөгөөтэй хөгжүүлэх талаар удаа дараа авсан арга хэмжээний дүнд ХАА-н нэгдлүүд нь жилийн болон хэтийн төлөвлөгөөтэйгөөр ажиллах болсон явдал нэгдлийн үйлдвэрлэлийг ашиг орлоготой аж ахуй болгон хөгжүүлэх, аж ахуй эдийн засгийн нөөц, хүч бололцоог дүүрэн ашиглах боломжуудыг нээж байна.

Сүүлийн жилүүдэд аж ахуйн хувьд томорч байгаа буюу малын тоо толгой олонтой зарим нэгдлүүдэд эдийн засагчийн орон тоо бий болгож дээд мэргэжлийн эдийн засагч нар ажиллах болсон явдал нэгдэлд бүртгэл тооцоог сайнаар нэвтрүүлж,нэгдлийн үйлдвэрлэлийг нарийн төлөвлөх, түүний гүйцэтгэлд тавих хяналт, шалгалтыг сайжруулах аж ахуй, эдийн засгийн нөөц бололцоог судлан илрүүлэх сайхан нөхцөлтэй болж байна. Одоо тус аймгийн бүх нэгдлүүдийн 42 хувь дээд мэргэжлийн эдийн засагчтай болсон байна.

ХАА-н нэгдлүүдэд ажиллаж байгаа эдийн засагч нарын үүрэг бол юуны өмнө нэгдлийн үүсэн байгуулагдсанаас хойших бүх үеийн аж ахуй, эдийн засгийн хөгжлийн тоо баримтуудыг хэд хэдэн жилээр судлан үзэж уг нэгдлийн аж ахуй эдийн засгийн хувьд өнгөрсөн хугацаанд олсон амжилт ололтуудыг нэгтгэн шинжилгээ дүгнэлт хийх, нэгдлийн мал аж ахуй, газар тариалан, туслах үйлдвэр, үйлчилгээний зэрэг аж ахуйн салбаруудын ажиллагааг улам боловсронгуй болгож тэдгээрийн ашигт ажиллагааг бүх талаар дээшлүүлэхэд мэргэжил чадвараа дайчлан ажиллах явдал мөн.

Ер нь ХАА—н нэгдэлд ажиллаж байгаа эдийн засагч нар бол зөвхөн нэгдлийн хөгжлийн тоо баримтыг судлах, үйлдвэрлэлийг төлөвлөх, түүний биелэлтэнд хяналт тавих төдийгээр эрх үүргээ хязгаарлаж болохгүй юм. Нэгдлийн эдийн засагч нар нэгдлийн анхан шатны бүртгэл, ня-бо бүртгэлийн хөтлөлт, бичилт, тайлан баланс гаргах ажилд биечлэн оролцохоос гадна нэгдлийн ажлын норматив, хөлс, цалин, орон тоо,шагнал. урамшил нэмэгдэл хөлсний системд хяналт тавих шинэчлэн боловсруулах ажлыг хариуцах ёстой.

Энэ талаар сайн ажиллаж байгаа эдийн засагч нарын тоонд Өлжүүл сумын «Ялалт» нэгдлийн эдийн засагч Галсан, Алтанбулаг сумын «Монгол—Солонгосын найрамдал» нэгдлийн эдийн засагч Дашдорж, Эрдэнэсант сумын «Саруул-амьдрал» нэгдлийн эдийн засагч Нанзад нарыг дурьдаж болох юм. ХАА—н нэгдлүүдэд эдийн засагчтай болсон нь нэгдлийн нягтлан бодох бүртгэлийн аппаратын ажлыг нэг талаар хөнгөвчлөж тэд нараас санхүү бүртгэл тооцооны ажлыг сайжруулах, хяналт шалгалтыг хүчтэй болгох явдалд сайнаар нөлөөлж байна.

Гэвч нэгдэлд ажиллаж байгаа эдийн засагчдын дотор тодорхой хийсэн судлагаа шинжилгээгүй нэгдлийн үйлдвэрлэлийг ашигтай ажиллуулах талаар санаачлага муутай ажиллаж байгаа дутагдал үзэгдэж байна. Мөн зарим нэгдлийн ерөнхий хорооч эдийн засагчаа хариуцлагатай ажиллуулах, удирдлага зөвлөлгөө өгөх, түүний мэргэжлийг бүтээлчээр ашиглах явдал хангалтгүй байна.

ХАА—н нэгдэлд ажиллаж байгаа эдийн засагч нар бол нэгдлийн үйлдвэрлэлийг ашигтайгаар хөгжүүлэх, бүтээгдэхүүний өөрийн өртгийг хямдруулах, зөв тооцох арга зам юу байгаа талаар шинэ шинэ зүйлийг судалж боловсруулахад өөрсдийнхөө ажлыг чиглүүлэх ёстой.

ХАА—н нэгдэлд үйлдвэрлэлийн ашигтай ажиллагааг нэмэгдүүлэх бүтээгдэхүүний өөрийн өртгийг хямдруулах арга зам бол нэгдлийн эдийн засгийн үндсэн бааз болсон мал аж ахуй, газар тариалангийн үйлдвэрлэлд боловсон арга ажиллагааг нэвтрүүлж нэг толгой малаас ашиглах ашиг шим, нэг га газраас авах ургацын хэмжээг нэмэгдүүлж, ялангуяа мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний таворлаг чанарыг дээшлүүлэх явдал мөн.

Нөгөө талаар бага хүч хөдөлмөр бага зардлаар их зүйлийг чанартай үйлдвэрлэхийн тул нэгж бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэхэд зарцуулах шууд ба шууд биш зардлыг хэмнэх, хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлэх, үйлдвэрлэлд техник нэвтрүүлэх, механикжуулах, бүртгэл тооцоог туугштай нэвтрүүлэх, хөрөнгийг үр ашигтай зүйлд хэмнэлттэй зарцуулах, аж ахуйн ажил явуулгыг эдийн засгийн тооцоотой удирдах, ашигтай ажиллуулахад эдийн засагч нар ихээхэн анхаарал тавьж ажиллах хэрэгтэй.

С. Пунцагдорж
(Эдийн засагч)

Манай ясли

Аймгийн төвийн 2 дугаар ясли жилдээ 18000 ор хоног ашиглахаас 10 дугаар сарын 15-ны байдлаар 12742 ор хоног ашигласны дээр өвлийн бэлтгэл барилга засаар. дулаалгаа ажилчдынхаа хүчээр хийж галын түлээ 30 кубм, нүүрс 70 тонныг татаж өвлийн бэлтгэлээ хангав.

С. Довчмаа (яслийн эрхлэгч

Эрүүл энхийн өдрөөр эмч, танд зөвлөж байна

Эрүүл энхийн төлөө

МАХН, засгаас хүн ардын эрүүл энхийг улам сайжруулах талаар олон чухал арга хэмжээ авсны үр дүнд хүн амын эрүүл мэнд сайжирч өвчлөл үхэл буурч хүний өсөлт нэмэгдсээр байна.

Одоо хүн амын жилийн дундаж өсөлт 33,9 хувь боллоо.

Тэрчлэн 3 дугаар таван жилд манай улсын эмчлэн сэргийлэх нийт ор 30 хувь, сум дундын больниц 12 дахин, их эмчийн салбар 30 хувиар өсөж одоо нэгдсэн больниц 32, нарийн мэргэжлийн больниц 30, сум дундын эмнэлэг 38, их эмчийн салбар 112, бага эмчийн салбар 580 болж 1 их эмчид 1965 оны байдлаар 740 хүн ноогдож байна.

1925 оны 9 дүгээр сарын 1—нд бага эмч 1, сувилагч 2, асрагч 1 тэйгээр байгуулагдаж байсан тус аймгийн эмнэлэг одоо нам засгийн авсан арга хэмжээний үр дүнд их бага эмч эмнэлгийн ажилчид 650 болж нэг их эмчид 1000 гаруй хүн ноогдож байгаагийн дээр олон больниц, их бага эмчийн салбар, диспансер зэрэг орчин үеийн багаж төхөөрөмжөөр тоноглогдсон эмнэлэг үйлчилгээний газрууд байгуулагдав.

Тус аймагт одоо сум дундын больниц 2, их эмчийн салбар 14, бага эмчийн салбар 39, эмийн сан 18, хүүхдийн ясли 19 зэрэг эмнэлэг урьдчилан сэргийлэх олон байгууллагууд ажиллаж байна.

МАХН—ын 15 дугаар их хурлын шийдвэрт зоригжсон аймгийн төвийн эмнэлгүүдийн дотор эрүүл энхийн өдрийг угтаж социалист уралдаанд үүрэг амлалт авч эмнэлэг үйлчилгээнд чанарын өөрчлөлт гаргаж байгаагийн дотор төвийн нэгдсэн больниц хүүхдийн больниц эмийн сан зэрэг газрууд байгууллагаа тохижуулж үйлчилгээнд тэргүүний ээлж тасаг шалгаруулах болзолтой ажиллаж хөдөлмөрчдөд хөнгөн шуурхай үйлчлэж амжилт олж байна.

ЭХ Газрын дэргэдэх намын үүрийн нарийн бичгийн дарга

С.Дүгэржав

Хөхний өмөн үү—гээс урьдчилан сэргийлье

Өмөн үүгийн үүсэх шалтгааныг судалж гүйцээгүй боловч хөхний өмөн нь 30—аас дээш насны төрөөгүй буюу хүүхэд хөхүүлдэггүй хүмүүст тохиолдох нь олонтойгоос гадна хөхний гэмтэл, үрэвсэл, хөхний хоргүй хавдар зэргээс үүсэх нь их байдаг

Хөхний өмөнгийн эхний шинж тэмдгүүд: Хөхний гадна дээд талд ямарч өвчингүй жижиг бэрсүү үүснэ. Тэр бэрсүү—зангилгааны зах нь тэгш биш барзгар ээзгий мэт байх ба хавдарын дээрхи арьс нь уян хатнаа алдаж, хөдөлгөөнгүй болно Уг бэрсүү хавдар нь аажмаар томорч хөхний товч өөрчлөгдөж, дотогшоо татагдана.

Хавдар нь томрохын хамтаар улам хатуурч өвчин орж, суганы булчирхай цочиж хөхнөөс бор өнгөтэй заримдаа цустай шингэн зүйл гарна. Хөхний өмөнгөөс сэргийлэхийн тулд эмэгтэйчүүд нь дээшээ харж хэвтээд, хөхөө үе үе илж үзэж байвал зохино.

Харин биеийн юмны үед хөх хатуурдаг учир дараагаар нь үзэж байх хэрэгтэй. Хэрэв хөхөнд хатуу хавдар баригдвал тэр дор нь эмнэлэгт очоорой. Зарим эмэгтэйчүүд хүнээс юм горьдоод хөх хавдлаа гээд даан их тоодоггүй бөгөөд эмнэлэгт тухайн үед нь үзүүлээгүйгээс засаж болохгүй алдаанд хүрдэг явдал ч бий.

Хөхний хавдрыг гэрээрээ аль нэг хүний үгийг баримтлан халуун жин тавих, илэх, янз бүрийн юмаар хөхүүлэх зэрэг нь улам хүндрүүлж эмчилгээгүй болгох удаа бий.

Иймээс хөхний товч хагарах хавдах, улайх шинж тэмдгүүд гарвал цаг тухайд нь эмчид үзүүлж байх нь зүйтэй.

Их эмч Г.Дуламжав

Жижиг гэмтлийн идээт хүндрэлтээс урьдчилан сэргийлье

Биеийн арьс ба салст бүрхэвчийг гэмтээсэн, тэр эрхтэний хэв бүтэц зохион байгуулалт, үйл ажиллагаа, ажлын чадварт нөлөөлөөгүй ба халуун хүйтний үйлчлэлд үүсгэгдсэн гэмтлүүдийг жижиг гэмтэл гэж нэрлэдэг.

Хэдий жижигч гэсэн нэгэнт үүссэн гэмтэлд зохистой зөв тусламж цаг алдалгүй авахгүй бол зарим үед уг гэмтэл нь хүндрэн заримдаа амь насанд ч аюул хүргэж болно.

Бидний амьдралд элбэг тохиолддог шарх шалбархай, зулгаралт, халцралт, хөлдөлт, түлэгдэлт ба зүү хадаас хутга мэт ирт ба үзүүрт мэсэнд арьс дөнгөж хатгагдан гэмтэх зэрэг бүх жижиг гэмтлүүд нь халдвар дамжин орох нөхцлийг хангана.

Буглаа, хатиг, ганц хуруутах зэрэг нь идээт хүндрэл үүсгэхээс гадна ёлом, татран, цусан халдвар, ясны идээт үрэвсэл галзуу зэрэг бусад өвчнийг үүсгэнэ.

Иймд биед үүссэн жижиг бэртэл гэмтлүүдийн үед түргэн хугацааны дотор анхны арга хэмжээ яаралтай авч чадвал дээр дурьдсан идээт үрэвсэл ба дагалдан гарах өвчнүүдээс найдвартай сэргийлж чадна.

Эрдэмтдийн зарим ажиглалтаас үзэхэд жижиг гэмтлийн үед анхны тусламжийг гэмтэгчдэд эхний 1 цагийн дараа үзүүлэхэд 1-3 хувь нь, 24 цагийн дараа үзүүлэхэд 50 хувь нь идээлэлт бүхий хүндрэл үүсдэг байна.

Ийм гэмтлийн үед анхны тусламжийг гэмтсэн хэсэгт нь яаралтай үзүүлж чадвал гэмтэгч бүрэн эдгэрч болдог байна. Гэхдээ идээт хүндрэл үүсэх явдлын бууралт нь зөв хөн яаралтайгаар анхны тусламж үзүүлэх цаг хугацаанаас ихээхэн шалтгаалдаг боловч анхны тусламжийг хэрхэн зөв үзүүлснээс ихээхэн хамаардагийг санах хэрэгтэй.

Жишээлбэл. Гэмтэл үүссэн хэсэгт иодын ханд түрхээд, дээр нь ариутгасан боолт хийхэд 3,5 хувь, антибиотик (Биомицин, пенициллин гэх мэт) мөн цагаан стрептоцид, норсульфазол зэрэг эмүүдийг шингэн ба тосон, хуурай нунтаг байдлаар хэрэглэхэд 2,5 хувь болтлоо идээт хүндрэлүүд буурдаг байна. Гэтэл манай зарим хүмүүс шархаа бохир даавуугаар боох, модны навч тавих, түлэнхийг бөөрийн баасаар боох зэрэг зохисгүй бүдүүлэг байдлаар анхны тусламж үзүүлснээс шарх нь хүндэрч, цаашид эмчилгээ нь удаашырч хөдөлмөрийн чадвараа удаанаар алдаж зарим нь амь нас ба эрхтний хэвийн ажиллагаанд муугаар нөлөөлж тахир дутуу болдог явдал байна.

Ингэж хүндрүүлэхгүйн тулд гэмтэлд анхны тусламжийг яаралтай авах, Хэрэв ил гэмтэл байвал стрептоцидтой буюу пенициллинтэй тос, эсвэл стрептоцид, биомицинтэй нунтаг цацна. Шалбарал, зулгарал байвал иодын ханд, стрептоцидтой тосоор боono. Түлэгдсэн бол марганцын сулхан уусмалаар шавшиж боох ба эсвэл дээрхи тосуудаар боож болно. Хөлдсөн бол зөөлөн даавуу эсвэл хөвөнгөөр зөөлөн арчилт 5—10 минут хийсний дараа спирт бүхий цэвэр боолт хийх нь сайн байдаг.

Дээрхи арга хэмжээг зөв түргэн хийсний дүнд жижиг гэмтэлтэй холбогдсон хүндрэлтүүд ба түүнээс шалтгаалж гарах өвчнүүдээс урьдчилан сэргийлж чадах боловч эмнэлэгт заавал очих шаардлагатай.

Их эмч Нямдаваа

Хүүхдийн арьсны эрүүл ахуй

Хүүхдийн биеийн гадна талын нимгэн давхрага болох арьс нь насанд хүрсэн хүнийхээс эрс ялгаатай. Хүүхдийн арьс нь цусны судсууд өөхөн ислэгүүдээр их юм. Арьс нь эрүүл ахуйн хувьд биеийн дулааныг тохируулах, гадны элдэв гэмтэл нянгуудаас эс эдүүдийг хамгаалах, тосны ба хөлсний булчирхайнуудаар шингэнг гадагш гаргах, амьсгалах зэрэг чухал үүргүүдийг гүйцэтгэнэ.

Хүүхэд агаарын температур 30 градус байхад хоногт арьсаар 8—10 грамм нүүрс хүчлийн хийг гаргаж 3—4 грамм хүчилтөрөгчийг биед шингээж, амьсгалын солилцооны 1 хувь орчмыг гүйцэтгэнэ.

Иймээс хүүхдийн биеийг тогтмол угааж ариун цэвэр байлгах явдал эрүүл ахуйн ач холбогдолтой. Хүүхдийн арьсыг сайн угаахгүй явдлаас тэнд хир буртаг элдэв нянгууд цугларч түүнээс арьсны идээт үрэвслүүд тохиолдох нь олонтой байдаг. Харин саяа төрсөн хүүхдийн хүйд гадны халдвар орохоос болгоомжилж буцалгасан усаар биеийг угаана. Хүүхдийг 6 сар хүртэл нь 35—38 градусын халуун усанд хоногт 1 удаа, унтахын урьд нь оруулж байх хэрэгтэй.

Зургаан сартайгаас нь эхлэн хүүхдийг өнжиж усанд оруулах ба 1 настайгаас нь 7 хоногт 2 удаа оруулна.

Хүүхдийг угаасны дараа биеийг нь зөөлөн алчуураар арчина.

Бие нь их нурдаг хүүхдийг бол суга цавь зэрэг нимгэн газрыг зөөлөн марлаар арчина

Хүүхдийг өтгөн шингэнээр бие зассаны дараа буцалсан халуун бүлээн усаар заавал угааж байвал зохино.

Ингэснээр хүүхдийн арьсыг цэвэр байлгаж эрүүл ахуйн бүх шаардлагыг хангаж чадна.

Хүүхдийн их эмч М. Гүрсэд

—Хүндэт уншигчид аа!—

Манай сониныг өргөнөөр захиалан уншина уу?

Жилдээ 96 дугаар гарах бөгөөд бүтэн жилийн үнэ 15 төгрөг, хагас жилийн үнэ 7 төгрөг 50 мөнгө болно.

Хариуцлагатай эрхлэгч Н.МӨНХӨӨ

(Х—00894) «Анхдугаар таван жил» сонины үйлдвэрт хэвлэв.

Нам... № 79

Орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн!

Дөрөвдүгээр ТАВАН ЖИЛ

Төв аймгийн намын хороо, АДХ Гүйцэтгэх захиргааны сонин.

19 дэх жилдээ | 1966 оны | МЯГМАР
№79 (1576) | 10 дугаар сарын 25 |

Намын гишүүний манлайлал

МАХН—ын гишүүн хүн тэргүүний хувьсгалт үзэл санаагаар зэвсэглэсэн төдийгүй ажлын талбар дээр нэн түрүүнд нь явж намын шийдвэрийг хамгийн тэргүүнд нэр төртэй биелүүлдэг тийм шилдэг хүмүүс юм. Тус аймагт намын гишүүний манлайллаа нэр төртэй биелүүлж байгаа Батсүмбэрийн САА—н ногоочин Должинжав, аймгийн Хүнсний комбинатын нормчин Банзрагч, Гачууртын САА—н саальчин Зина, Бүрэн сумын хоньчин Ширчин, Архустын кино механикч Гүржав, Баянцагаан сумын адуучин Цэвээнрэгзэн, малын их эмч Урган, Алтанбулаг сумын үхэрчин Бүд, Угтаалын САА—н тракторчин Алтанхүү, Сумъяа нарын зэрэг намын гишүүд олон байна. Энэ оны байдлаар Заамар, Таринт, Батсүмбэр, Жаргалант, Мөнгөнморьт зэрэг сумдын олон хороо үүрүүдийн гишүүдийн 87—98 хувь нь буюу материаллаг үйлдвэрлэл дээр ажиллаж буй гишүүдийн 60 гаруй хувь нь норм төлөвлөгөөгөө давуулан биелүүлжээ. Ингэж улс ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөг биелүүлэхэд намын гишүүн бүр өөрийн манлайлах үүргээ бүрэн хангаж биелүүлэх ёстой. Ю.Цэдэнбал МАХН-ын 15 дугаар их хурал дээр тавьсан илтгэлдээ «намын байгууллага, нам улсын ажилтан мэргэжилтний улс төрийн болон ажил хэрэгч чанарыг дээшлүүлэн тэднийг хариуцсан ажлынхаа хувь заяаны төлөө хүлээх хувийн хариуцлага, өндөр шаардлага, хатуу сахилга зохион байгууламжтай байх үзлээр хүмүүжүүлэх үүрэгтэй» гэжээ. Намын хороо, үүр, гишүүн бүхэн энэ талаар байнга санаж шинэ IV таван жилийн төлөвлөгөөг биелүүлэхэд өөрийн гүйцэтгэх үүрэг ролиэх байр суурийг сайн ойлгож МАХН—ын 15 дугаар их хурлын шийдвэрийг сурталчлах, өөрийн ажиллаж буй байгууллага, хэсгийн өмнө тавигдаж байгаа зорилтыг хангахад олон түмнийг зохион байгуулж, бүтээлч ажиллагаагаар үлгэрлэх хэрэгтэй.

Ялангуяа мал сүргийг онд бүрэн оруулах 1966—67 оны төл хүлээн авах бэлтгэлийг хангахад намын гишүүд манлайллаа өндөржүүлж өвөлжилтийн бэлтгэлээ чанартай хийхэд намын гишүүд санаачлагаа өрнүүлж ажиллах явдал чухал байна. Ер нь намын гишүүн хүн өндөр ухамсартай үлгэр жишээч хөдөлмөрлөдөг, шинжлэх ухааны ололтыг эзэмшиж шинийг санаачлагчдын арга туршлагаас байнга суралцаж түүнийгээ үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэгч байх ёстой.

Ялангуяа хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлд ажиллаж байгаа намын гишүүд, ХАА—н үйлдвэрлэлд хөдөлмөрийн бүтээмжийг нэмэгдүүлэн нэг малаас авах төл, нэг га—гаас хураан авах ургацыг нэмэгдүүлэх, үйлдвэрт бол үйлдвэрлэлийн эдийн засгийн үзүүлэлтүүдийг тоо чанараар бүрэн биелүүлэх, ашигтай ажиллагааг бий болгож машин тоног төхөөрөмжийн ашиглалтыг сайжруулан нэгж хугацаанд ноогдох бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэхэд чиглэгдсэн бүх боломж нөөцийг олж илрүүлэн жинхэнэ үр дүнтэй ажил болгох хэрэгтэй. Намын гишүүний үлгэр жишээ нь зөвхөн үйлдвэрлэлийн хүрээнд хязгаарлагдахгүй улс, олон нийтийн ажилд хэрхэн оролцдогоор тодорхойлогдоно.

Манай нам хөдөлмөрчин олны дунд олон нийтийн янз бүрийн байгууллагад ажиллаж байгаа намын гишүүдээр дамжуулан өөрийн нөлөөг үзүүлж намын гишүүн бүрийг эдгээр байгууллагын ажилд идэвхтэй оролцуулж байдаг юм. Намын гишүүн хүн бол зөвхөн ажлаараа үлгэрлэхээс гадна өөрийн хувийн зан чанар, хүмүүстэй харьцах харьцаа, улс төрийн мэдлэг хүмүүжил зэрэг бүхий л талаараа манлайлж намын байгууллагуудын шийдвэр заалт удирдамжуудыг ажил хэрэг болгоход олон түмнийг зохион байгуулагч байх ёстой. Намын анхан шатны байгууллагууд өөрийн гишүүдийн дунд зохион явуулах ажлыг улам сайжруулан намын гишүүдийн манлайллыг өндөржүүлэх талаар тодорхой ажил зохиох хэрэгтэй. Намын гишүүдийн манлайллыг үе үе намын хурлаар хэлэлцэн намын гишүүний ажил хөрөл, улс төрийн мэдлэг, зан байдлын тухай дүгнэлт заалт өгөх, ажилтай нь танилцаж зөвлөлгөөн өгдөг практикийг улам баяжуулах нь намын хороо, үүрүүдийн товчооны гол ажлын нэг мөн. Намын гишүүн бүрт зарчимч өндөр шаардлага тавьж тэдэнд нөхөрсөг тусламж үзүүлэн алдаа дутагдлыг нь тухай бүрд нь засаж байх явдал чухал юм. Намын аливаа хэргийн төлөө намын гишүүний хувийн хариуцлагыг эрс дээшлүүлж, идэвх санаачлагыг нь өрнүүлэхүйц ажил зохиож намын гишүүдийн манлайллыг улам өндөржүүлэхэд намын байгууллагууд онцгой анхаарч ажиллах хэрэгтэй.

БНМАУ—ын Эрүүлийг Хамгаалах Яамны сайд аймгийн төвийн эмнэлгүүдийн ажиллагаатай танилцав

Саяхан БНМАУ—ын Эрүүлийг Хамгаалах Яамны сайд Дэмбэрэл аймгийн төвийн нэгдсэн эмнэлгүүдийн дотоод ажиллагаатай танилцаж бүх тасаг платаар явж, хэвтэж эмчлүүлэгч нартай уулзаж тэднээс эмнэлгийн үйлчилгээ сувилгаа ямар байгааг асууж танилцаад өвчтөний зөвлөлөөс зохиож байгаа ажлыг сайшаав.

Мөн эмнэлгийн асрагч, сувилагч нарт эмнэлгийн багаж хэрэгслийг хайр гамтай эдэлж ашиглах хэрэгтэйг зөвлөөд амбулаторийн ажиллагаатай танилцаж урьдчилан сэргийлэх идэвхтэй үзлэгийг хийж диспансерийн хяналтын ажиллагааг сайжруулах хэрэгтэй гэв.

Дараа нь аймгийн төвийн их бага эмч нартай биечлэн уулзаж тэднээс цаашид юу хийх, мөн эмнэлгийн талаар ойрын хугацаанд хийх зарим нэг асуудлын талаар их бага эмч нарын санал сэтгэгдэл, эрэлт хүсэлтийг сонсоод эмч эмнэлгийн ажилчин та бүхэн хүн ардын эрүүл энхийн үйлсэд улам их амжилт олж БНМАУ-ын Эрүүлийг Хамгаалах Яамнаас нийт эмнэлгийн ажилчдад хандаж гаргасан албан захидлын дагуу хүнтэй ажиллах, хүнд үйлчлэх би өөрсдөө өдөр дутмын ажлын нарийн тооцоо, хувийн ажлын төлөвлөгөөтэйгээр ажиллах хэрэгтэй гэж зөвлөв.

БНМАУ—ын Эрүүлийг Хамгаалах Яамны сайд Дэмбэрэлтэй хамт аймгийн Намын Хорооны нарийн бичгийн дарга Билгээ, АДХГ Захиргааны хариуцлагатай нарийн бичгийн дарга Содномдаржаа нар хамт явалцаж эмнэлгийн ажиллагаатай танилцав.

Ж.Доржготов

Уулзалт болов

Соёл гэгээрлийн тэргүүний ажилчдын улсын анхдугаар зөвлөлгөөнд тус аймгаас оролцсон төлөөлөгчидтэй уулзах Зуунмод хотын хөдөлмөрчдийн уулзалт аймгийн Соёлын ордонд саяхан болов. Уулзалтыг Зуунмод хотын АДХГ Захиргааны дарга Дашзэвэг нээв. Соёл гэгээрлийн тэргүүний ажилчдын улсын анхдугаар зөвлөлгөөний үйл ажиллагаа, ач холбогдлын тухай аймгийн Намын Хорооны нарийн бичгийн дарга Х.Билгээ дэлгэрэнгүй ярив.

Билгээ хэлэхдээ: —МАХН—ын 15 дугаар их хурлын түүхт шийдвэрийг хэрэгжүүлэн биелүүлэх, улс ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх IV таван жилийн төлөвлөгөөг амжилттай биелүүлэх тэмцэлд нийт хөдөлмөрчдийн хөдөлмөрлөх, сурах идэвхи чармайлтыг улам өрнүүлэхэд соёл гэгээрлийн байгууллагуудын ажилтан, ажилчид болон бүх хөдөлмөрчдийн өмнө чухал зорилтуудыг дэвшүүлэн тавьсан соёл гэгээрлийн тэргүүний ажилчдын улсын анхдугаар зөвлөлгөөнөөс гаргасан уриалгыг хүн болгон нарийн судалж шинэ амжилт санаачлага гаргахын төлөө ажиллах явдал мөн гэж тэмдэглэв.

(Манай сурвалжлагч)

Бүхнийг эрүүл энхийн төлөө

Аймгийн төвийн Нэгдсэн больницын хамт олон МАХН—ын 15 дугаар их хурал, Ардын Их Хурлын чуулганы шийдвэрийг амьдралд хэрэгжүүлэн биелүүлэхийн тулд больницын ажилчид, тасаг, кабинет ээлжүүдийн хооронд социалист уралдааныг өрнүүлж сар, улирлаар ажлыг нь дүгнэж тэргүүний ээлж, тасаг кабинет, ажилчдад шилжин явах туг дарцгуудыг өгч ажиллуулсны үр дүнд ажил нь эрс сайжирч байна.

Нэгдсэн больницынхан 1966 оны 9 сарын дотор амбулаториор 41273 хүнд үйлчилж, больницоор 1614 өвчтнийг хэвтүүлэн эмчилж ор хоногийн төлөвлөгөөг 101,1 хувиар биелүүлж, урьдчилан сэргийлэх үзлэгийг 10429 хүнд хийж, радио узелээр 74 удаа нэвтрүүлэг зохиож 4720 хүнд, элдэв өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх яриа зөвлөлгөөн 229 удаа, лекц 8 удаа хийж олон зуун хүнийг оролцуулжээ.

Больницын хамт олон эрүүл энхийн өдрийг угтаж өвлийн бэлтгэлийг хангах 90 хоногийн өндөр бүтээлийн ажил зохион ажиллаж амжилт олсон байна.

Хамт олны хүчээр тасаг кабинетуудад барилгын урсгал засвар хийж, шал, хана будах, шохойдох, эд материалыг сэлбэж, засаж дулаалах ажил зохиосноос гадна 2 тасалгаатай склад шинээр барьж, уурын зуух, дулаалгын системийг хийж олон мянган төгрөгийн арвилан хэмнэлт гаргажээ.

Эмч нараар яриа, лекц бичүүлж албан байгууллага, хорооны хөдөлмөрчдийн дунд эмнэлгийн идэвхт үзлэг хийлгэж байгаагийн дээр эмнэлэг гэгээрлийн суртал нэвтрүүлэг зохиолгож байна.

Хөдөлмөрчдөд хөнгөн шуурхай үйлчилж өөрийнхөө хариуцсан тасгийнхаа ариун цэвэр, эмчилгээг тогтмол байлгаж олны хайр талархлыг хүлээсэн их эмч Алтангэрэл, Лхамсүрэн, сувилагч Нансалдулам, Гэлгээ, асрагч Ханд нарын зэрэг сайчууд олширч байна.

Н На

Төрийн байгууллагын ажлаас

Депутатын хэсэг

Эрдэнэ сумын 3 дугаар бригадад Ичинхорлоо ахлагчтай депутатын хэсэг ажилладаг. Ичинхорлоо сумын депутатаар 2 удаа сонгогдсон ба сум нэгдэл бригадын ажилд хамгийн идэвхтэй оролцдог депутатын нэг юм. Депутат Ичинхорлоо өөрийн хэсэгт хамаарагдаж байгаа депутатуудын ажлыг хөдөлмөрчидтэй ажиллаж, улс ардын аж ахуйн төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэхэд чиглүүлж байна.

Депутатын хэсэг нь улирлаар ажлаа төлөвлөж түүндээ хууль дүрэм сурталчлах төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэх, хөдөлмөрчдийн эрэлт хүсэлтийг хүлээн авч барагдуулах бусад ажлын талаар гэсэн сэдэвтэй хийдэг байна.

Зохион байгуулалтын асуудалдаа хэсгийн хурлыг хэдийд хийж ямар асуудал хэлэлцэх ажлаа яаж дүгнэх, хэний илтгэл сонсголыг авах хэн ямар ажлыг хариуцаж хаана хэрхэн гүйцэтгэх, сонгогчидтойгоо яаж ажиллах зэргийг оруулдаг байна.

Суртал ухуулгын талаар зохиох ажилдаа цаг үеийн тогтоолуудын заалт, төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэх тухай тайлбарлан таниулахын хамт ямар хууль дүрмийг ямар газар хэдэн удаа тайлбарлан таниулах түүний биелэлтийг хэдийд хаана шалгаж үзэх зэргийг нарийн төлөвлөдөгөөс гадна бригадад очсон төлөвлөгөөт зүйлүүдийг депутатууд хуваарлан аваад өөрсдөө сонгогчид нийт хөдөлмөрчидтэй нэг бүрчилсэн уулзалт судалгаа хийж ажиллаад хариуцан авсан үүргээ биелүүлэхээр чармайн ажиллаж түүнээ биелүүлж заншсан байна.

Хөдөлмөрчдийн эрэлт хүсэлтийг хүлээж авахдаа хэсэгчилэн авч тэдний хурал цуглааныг зохион байгуулах уулзалт хийх, хөдөлмөрчид сонгогчдын аж байдал ажил төрөлтэй танилцаж эрэлт хүсэлтийг нь хүлээн аваад цаг тухайд нь хариу өгдөг байна. Энэ хэсэг 1, 2 дугаар улиралд хийх төлөвлөгөөт зорилт аймаг сумдын чуулганы тогтоол, МАХН-ын 15 дугаар их хурал, ЗХУКН-ын 23 дугаар их хурлын материалууд, үндсэн хууль, эрүү иргэний хууль болон Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгчдийн 169—170 дугаар зарлигуудыг хөдөлмөрчдөд тайлбарлан таниулжээ.

Ингэж ажилласны үр дүнд бригадын өмнө тавигдаж байгаа аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөт зорилтууд хугацаандаа биелэгддэг болжээ.

Р. Дорж

СОНИНЫ БАГА ХУРАЛ ИЙМ ДҮНТЭЙ

Аймгийн Худалдаа бэлтгэлийг удирдах газар, Эд хэрэглэгчдийн нийгэмлэгийн зөвлөл, „Анхдугаар таван жил" сонины газраас хамтран „Худалдаа үйлчилгээ" гэсэн гарчигтай сонины бага хурал явуулсан билээ. Сонины бага хурлын ажиллагаанд уншигч олон идэвхтэй оролцож энэ хугацаанд хөдөлмөрч түмний санал бодлыг илэрхийлсэн 20 гаруй захидал, өгүүлэл, нийтлэгдсэн нь тус аймгийн худалдаа үйлчилгээний ажлыг сайжруулахад чухал тус нэмэр болов.

Сонины бага хурлын үеэр ирсэн 30 гаруй санал зөвлөлгөөнийг аймгийн худалдаа бэлтгэлийг удирдах газрын худалдааны хэлтэс бүртгэн авч Зуун мод хотын худалдаа үйлчилгээний ажилд нэвтрүүлж байгаа нь худалдаа үйлчилгээний ажлыг шуурхай болгож байна.

Сонины бага хуралд ирсэн санал зөвлөлгөөнийг худалдаа үйлчилгээний ажилд далайцтай нэвтрүүлэхийн хамт нийтийн хоолны ажилчдын улсын анхдугаар зөвлөлгөөний шийдвэрийг хэрэгжүүлэн биелүүлэх явдал худалдааны байгууллага, түүний ажилтан, ажилчдын эрхэм чухал зорилт болж байна. Олон түмнийг соёлч боловсон үйлчлэн худалдаа үйлчилгээний ажилд тавих хяналт шалгалтыг тогтмолжуулж, худалдаа үйлчилгээний ажлыг сайжруулахтай холбогдсон үнэтэй зөвлөлгөөнийг улам өргөнөөр ирүүлж байхыг уншигч түмнээс хүсэж байна.

Аймгийн Худалдаа бэлтгэлийг удирдах газар

Мал аж ахуйн өвлийн бэлтгэлийг шуурхай хангая

Манай орны ХАА—н үндсэн салбар мал сүргийн үйлдвэрлэлийн баазыг бэхжүүлэх төрөл бүрийн малыг тэжээл, ус, байраар хангаж өсвөрийн ба нас гүйцсэн малын элдэв хорогдлыг эрс багасгах замаар сүргийн нөхөн үйлдвэрлэл ашиг шимийг нэмэгдүүлэхэд мал аж ахуйн өвлийн бэлтгэлийг цаг алдалгүй чанар сайтай хийх явдал шийдвэрлэх ач холбогдолтой билээ.

Энэ талаар Заамар сумын намын үүрийн товчоо 1966-67 оны мал өвөлжилт төлийн бэлтгэлийг хангах тухай авч хэлэлцээд тогтоол гарган мал өвөлжилтийн бэлтгэлийг хангах комиссыг нэгдлийн орлогч даргаар толгойлуулан 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажиллуулж байна.

Мөн сумын чуулганаар мал өвөлжилтийн бэлтгэлийг хангах төлөвлөгөөг батлан ажиллаж байна. Мал өвөлжилтийн комисс сумын бүх малыг 98 суурьт хуваарлан сумын хэмжээгээр 103 өвөлжөө, 101 хаваржаанд малаа хаваржаалахаар төлөвлөн бэлтгэлээ хийж байгаа ба малын заазлалт, эрүүл мэндийн үзлэгийг 9 дүгээр сард явуулан, хамуутай 30 гаруй тэмээг бусад малаас тусгаарлан эмчилж хариулж байгаа ба одоо Зундуй, Намсрай, Найдан, Цэмбэл нарын 4 суурийн 5000 шахам тарга хүч муутай малыг тэжээлд оруулан хариулж байгаа зэрэг ахицтай тал байгаа болов ч тус сумын өвөлжилтийн комисс, өвөлжөө буурийг цаг алдалгүй төвхнүүлэх, саравч хороог шинээр барих ба засах, өвс тэжээл, хужир, шүү бэлтгэх асуудлыг урсгалаар нь явуулж байна.

11 дүгээр сарын 15—ны дотор өвөлжилтийн бэлтгэлийг сум хүлээн авахад 1 сар хүрэхгүй хугацаа үлдэж байхад өвөлжөөндөө ганц ч тонн хужиргүй шахам байгаа ба өвөлжөөнүүдэд хашаа, хороо зассан, өвс тэжээл татсан гэх боловч тодорхой судалгаа байхгүй ямар зүйл нь биелэгдэж юу нь доголдож байгааг сумын өвөлжилтийн комисс мэдсэн юмгүй сууж байна. Мөн мал оторлолтын дүнг жигнэлтээр гаргаж дүгнээгүй ба намрын угаалгыг хийгээгүй байна. Иймд мал сүргийг өвөл, хаврын улиралд тавтай онд оруулахын салшгүй чухал нөхцөл болсон өвөлжилт хаваржилтын бэлтгэлийг зохих ёсоор төвхнүүлэн базаах нь онц чухал байна. Цагийн хатуу эхлэхээс өмнө, амжиж нэгдэл, САА-н бригад суурь бүхэн өвөлжөө бууцныхаа байршлал хүрэлцээг тооцоолон үзэж төвхнүүлэх ажлыг эрчимтэй хийх хэрэгтэй.

Хашаа хороо хэдий дулаан тохилог байлаа ч гэсэн хэвтэр муу бол мал бас л амархан зутарч турдаг иймд үхэр ялангуяа бог малын хот хэвтрийг янзлахад ихээхэн анхаарах хэрэгтэй.

Өвөлжилтийн өмнө малын тарга хүчний үзлэг хийх нь зун намрын улиралд малын отор архилгаа маллагаа ямар байсныг дүгнэхээс гадна бэлтгэсэн тэжээлийг хуваарлах, нутаг бэлчээр өвлийн отор нүүдлийг зөв зохион байгуулах, малаа хашаа саравч хэвтэр бууцаар бүрэн хангахад чухал ач холбогдолтой юм. Мал аж ахуйн өвлийн бэлтгэлийг шалган үзэж, уг материалын үндсэн дээр намын байгууллага, АДХГ Захиргааны хурлаар хэлэлцэж малыг тарган тавтай өвөлжүүлэх арга хэмжээг аж ахуй бүрийн дотоодын болон аймаг нутгийн бололцоонд зохицуулан нарийн зохион байгууллалттай зохиох явдал нам захиргааны байгууллагын нэн чухал зорилт мөн.

Н. Мөнхөө

ЗХУ-ын өгөөмөр их тусламж

Манай эх орны ололт амжилтын сурвалж нь ЗХУ-ын сэтгэл харамгүй тусламжийн үр дүн мөн.

Зөвхөн сүүлийн жилүүдэд ЗХУ-ын тусламжтайгаар орчин үеийн машин техникээр тоноглогдсон Улаанбаатар хотын чихэр боовны фабрик, сүүний завод, талхны үйлдвэр, Улаанбаатар, Сүхбаатар хот дахь гурилын комбинат, мөн Увс, Дорнот, Булган, Хөвсгөл, Хэнтий аймгийн гурилын тээрмүүд байгуулагдсан нь гурилын хэрэгцээг дотооддоо бүрэн хангах боллоо.

Манай оронд Зөвлөлтийн тусламжтай Налайхын их уурхай бас Зөвлөлтийн техник санхүүгийн тусламжтай хэд хэдэн аймгуудын нүүрсний уурхайнууд, Улаанбаатар хотын төв цахилгаан станцын дөрөв дэх өргөтгөл, Дархан, Сүхбаатарын цахилгаан станц, өндөр хүчдэлийн шугам зэрэг эрчим түлшний үйлдвэрүүд амжилттай хөгжиж байна.

Сүүлийн жилд манай оронд өнгөт металлын болон хүдрийн үйлдвэр хөгжиж эхлэв. Манайд Зөвлөлтийн тусламжтай Бэрх, Бүрэнцогт, Их хайрханы уулын үйлдвэрүүд баригдсан нь улс ардын аж ахуйд чухал хэрэгцээт металлын хүдэр боловсруулж байна. Зүүн Баянгийн нефтийн үйлдвэр ЗХУ-ын тусламжаар байгуулагдсан цагаасаа хойш улс ардын аж ахуйд хэрэгтэй бензин, дизелийн түлш, кокс боловсруулан гаргаж эх орны хэрэгцээний нилээд хувийг хангаж байна.

Одоо Дархан хотод Зөвлөлтийн барилгын байгууллагын хүчээр иж бүрэн үйлдвэрийн газар, соёл, нийгэм ахуйн бүх байгууллага бүхий шинэ хот сүндэрлэн босож тус районд жилдээ 1 сая т нүүрс гаргах чадалтай нүүрсний уурхай, 100 мянган киловатт хүч чадалтай цахилгаан станц, Дархан, Сүхбаатарын цахилгаан дамжуулах өндөр хүчдэлийн шугам, Дархан Шарын голын төмөр зам, үр тарианы элеватор, барилгын үйлдвэрийн бааз зэрэг орчин үеийн олон сайхан үйлдвэрийн газар ашиглалтанд орлоо.

Үүний зэрэгцээгээр Улаанбаатар, Завхан, Ховд аймгуудад Зөвлөлтийн тусламжаар авто засварын заводууд баригдаж эхний ээлж нь ашиглалтанд ороод байна. ЗХУ-аас манай орны хөдөө аж ахуйг хөгжүүлэх, түүнийг орчин үеийн төхөөрөмжөөр тоноглоход үлэмжийн их тусламж үзүүлж шинэ шинэ САА, МААМ станц, үржил зохиомол хээлтүүлгийн станц байгуулахад тусалж байна.

Манай орны социалист бүтээн байгуулалтанд ЗХУ—ын тусламж жилээс жилд улам өсөн нэмэгдэх болов. Үүний баримт нь тус орны улс ардын аж ахуй, соёлыг 1966-70 онд хөгжүүлэх 4 дүгээр таван жилд ЗХУ-аас Улаанбаатар хотод дулааны шинэ төв цахилгаан станц, Толгойтын цахилгаан станцын өргөтгөл, Чойбалсан хотод 12 мянган квт—ын хүч чадал бүхий цахилгаан станц, шингэн түлшээр ажиллах нийтдээ 15 мянган квт—ын чадалтай цахилгаан станцыг нэгдэл САА-нуудад байгуулж өгнө.

Шинэ таван жилд мах, сүү, талх чихэр, боов үйлдвэрлэх цех бүхий хүнсний нэгдсэн комбинатыг арав гаруй аймагт байгуулах, ноос угаах фабрик ноосон сүлжмэлийн үйлдвэр мебелийн фабрик зэрэг хөнгөн болоод хүнсний үйлдвэрүүдийг өргөтгөн хөгжүүлж, мал аж ахуйн түүхий эдийг үйлдвэрийн аргаар бүрэн боловсруулдаг болгох малын тэжээлийг үйлдвэрлэх завод цехүүдийг барьж байгуулахад ЗХУ санхүү техникийн болон мэргэжилтэн, хүн хүчний асар их тусламж үзүүлэх болно.

ЗХУ—аас манай орны үндэсний шинэ залуу үйлдвэрийг хөгжүүлэхэд ах дүүгийн интернационалист тусламж үзүүлсний үрээр БНМАУ дан ганц нүүдлийн мал аж ахуйтай хоцрогдсон орноос орчин үеийн хөгжил бүхий социалист хөдөө аж ахуй-аж үйлдвэрийн орон болон хөгжлөө.

Зөвлөлт—Монголын найрамдал, хамтын ажиллагааны энэ сайхан жишээ нь пролетарийн интернационализм, социалист системын орнуудын ах дүүгийн хамтын ажиллагааны үлгэр дууриал мөн.

Д. Дуламжав